

Stenius-Kaukonen ym.: Ehdotus laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Hallituksen esitys (HE 237) osa-aikaisesti lomautetun osalta merkitsee päivärahaoikeuden menetystä kaikille, joiden kuukausipalkka on ollut 9 000 markkaa tai sitä enemmän. Lisäksi hallituksen esitys ja voimassa oleva laki kohtelevat osa-aikaista ansiopäivärahaa saavia eri tavoin siitä riippuen, millaisessa työsuhteessa he ovat olleet ennen lomautuksen alkamista. Ehdotamme tällä lakialoitteella, että kaikille lomautetuille ja osa-aikatyötä tekeville maksettaisiin korvaus täysimääräisesti kaikilta lomautusajoilta riippumatta siitä, millaisessa työssä he ovat olleet (17 §).

Lisäksi toistamme esityksemme siitä, että työttömyyspäivärahan omavastuuajaa koskevaa säännöstä (12 §) tulee muuttaa niin, että lyhyet alle kolmen kuukauden työsuhteet eivät

aikaansaa uutta omavastuuajan kerryttämisvelvollisuutta, kun työttömyys jatkuu yli vuoden vaihteen.

Ehdotusten tarkoituksena on edesauttaa osa-aikaisten ja lyhyiden työsuhteiden vastaanottamista siten, etteivät ne johtaisi kohtuuttomiin työttömyyspäivärahan menetyksiin. Näin työttömyysturvamenoja olisi mahdollisuus kokonaisuudessaan pienentää.

Lisäksi ehdotamme, ettei myöskään sairaus työttömyysaikana johtaisi viiden päivän jälkikarenssiin.

Aloitteemme merkitsee sitä, että hallituksen esitykseen sisältyvät ehdotukset lomautetun työttömyyspäivärahan alentamisesta sekä työnantajalle lomautuksen johdosta määrättävästä sakkomaksusta tulisi hylätä.

PERUSTELUT

12 §:n 4 momentin 4 ja 5 kohta. Toistamme keväällä 1993 valiokunnan mietintöön (StVM 8) liittämässämme vastalauseessa tehdyn esityksen työttömyysturvalain 12 §:n 4 momentin 4 ja 5 kohdan osalta. Voimassa olevan lain 12 §:n 4 kohdan mukaan uutta omavastuuajaa ei määrätä, jos oikeus työttömyyspäivärahaan alkaa uudelleen 14 päivän kuluessa. Olemme edelleen sitä mieltä, että näin lyhyt aika ei kannusta työtöntä ottamaan vastaan lyhytaikaista työtä, joten ehdotamme jälleen ajan pidentämistä kolmeen kuukauteen.

Työttömälle ei 1.9.1993 voimaan tulleen säännöksen mukaan tule jälkikarenssia, jos hän 14 päivän kuluessa kuntoutuksen tai koulutuksen päättymisestä ilmoittautuu uudelleen työvoimatoimistoon. Säännöksen 5 kohdasta puuttuvat

tapaukset, joissa henkilö on menettänyt oikeutensa työttömyyspäivärahaan sen vuoksi, että hän on ollut sairauden vuoksi poissa työmarkkinoilta ja saanut sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa. Ehdotamme, että 5 kohtaan lisätään myös sairaus.

17 § (18 ja 19 §:n kumoaminen). Lakialoitteessa ehdotetaan, että työttömyysturvalain puitteissa kaikki osa-aikaisesti lomautetut ja ansiosidonnaista päivärahaa saavat saatettaisiin samaan asemaan riippumatta siitä, millaisessa työsuhteessa osittain lomautetuksi joutuva on ollut ennen lomautuksen alkamista. Ehdotamme, että kokoaikatyötä hakevalla henkilöllä, joka tekee osa-aikatyötä, tai lyhennettyä työaikaa lomautuksen vuoksi tekevällä työntekijällä olisi lain 17 §:n uuden sisällön perusteella oikeus

alentamattomaan työttömyyspäivärahaan työajan lyhennystä vastaavilta täysiltä työttömyyspäiviltä.

Lisäksi ehdotamme, että myös osa-aikatyötä hakevalla henkilöllä, jolle ei ole voitu osoittaa osa-aikatyötä, olisi oikeus työttömyyspäivärahaan osa-aikatyötä vastaavalta ajalta. Ehdotuk-

semme lain uudeksi 17 §:ksi korvaisi voimassa olevan lain 18 ja 19 §:n säännökset, joten ehdotamme niiden kumoamista.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

työttömyysturvalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 24 päivänä elokuuta 1984 annetun työttömyysturvalain (602/84) 18 ja 19 §, sellaisina kuin ne ovat, 18 § osittain muutettuna 27 päivänä helmikuuta 1987 ja 20 päivänä tammikuuta 1989 annetuilla laeilla (226/87 ja 69/89) ja 19 § osittain muutettuna viimeksi mainitulla ja 28 päivänä joulukuuta 1990 annetulla lailla (1365/90), sekä

muutetaan 12 §:n 4 momentin 4 ja 5 kohta ja 17 §, sellaisena kuin niistä on 12 §:n 4 momentin 4 ja 5 kohta 12 päivänä heinäkuuta 1993 annetussa laissa (665/93), seuraavasti:

12 §

Omapastuuuauka

Omapastuuuauka on voimassa sen kalenterivuoden loppuun, jona se on kokonaan hankittu. Alkavan kalenterivuoden aikana uutta omapastuuuaukaa ei edellytetä:

4) kun oikeus työttömyyspäivärahaan alkaa uudelleen kolmen kuukauden kuluessa edellisen työttömyyspäiväraha-oikeuden päättymisestä; tai

5) kun henkilö on saanut työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaista koulutustukea, sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa tai 5 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettua etuutta ja palaa uudelleen työttömäksi työnhakijaksi 14 päivän ku-

luessa edellä tarkoitettun etuuden päättymisen jälkeen.

17 §

Osa-aikatyö

Kokoaikatyötä hakevalla henkilöllä, joka tekee osa-aikatyötä, tai henkilöllä, joka lomautuksen johdosta tekee lyhennettyä työaika, on oikeus työttömyyspäivärahaan työajan lyhennystä vastaavilta täysiltä työttömyyspäiviltä.

Osa-aikatyötä hakevalla henkilöllä, jolle ei ole voitu osoittaa osa-aikatyötä, on oikeus työttömyyspäivärahaan tätä vastaavalta ajalta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1994 ja sitä sovelletaan työttömyyspäivärahaan, joka kohdistuu lain voimaantulon jälkeiseen aikaan.

Helsingissä 22 päivänä marraskuuta 1993

Marjatta Stenius-Kaukonen
Esko-Juhani Tennilä
Pekka Leppänen
Asko Apukka
Martti Korhonen
Paavo Nikula

Eila Rimmi
Ensio Laine
Esko Seppänen
Osmo Polvinen
Marjatta Vehkaoja
Kyllikki Muttilainen

Outi Ojala
Juhani Vähäkangas
Raila Aho
Jaakko Laakso
Ulla Anttila
Virpa Puisto